

Tidlig SFO til nogle børn og et tæt samarbejde mellem pædagoger og lærere i indskolingen

På Hobro Nordre Skole har det tætte samarbejde mellem SFO og skole og det tætte samarbejde om skolestart fungeret i mange år.

I 1989 blev SFO'en oprettet med lokalfællesskab med skolen, i 1995 blev fælles holdninger og fælles materialer etableret, og i 1996 begyndte man på kommunalt plan at interessere sig for at skabe rammerne for en anderledes skoledag. I første omgang strittede forældrene imod, men i 2000 blev det første forsøg etableret med længere skoledag og pædagogtimer i indskolingen. Fra 2006 var alle skoler i daværende Hobro kommune involveret.

Langt størstedelen af børnene går i SFO, og da SFO og skole delte lokaler i forvejen, var det nærliggende med et tæt samarbejde. Det har frigjort flere ressourcer, da vi gennem samarbejdet har fået mere tid at råde over. *“Vi planlægger ture og projekter i fællesskab, så vi fremstår som en enhed. Det giver mere ro i hverdagen, da tiden ikke bliver en begrænsende faktor,”* fortæller Karin Bjerregaard Rasmussen.

Hobro Nordre Skole er en meget rummelig skole. De har mange børn med diagnoser, men de er blevet nemmere at rumme, eftersom både lærere og pædagoger arbejder sammen om børnene. *“Vi ser børnene som hele mennesker, og den grundige overlevering gør det nemmere at tage fat om det enkelte barn og støtte det,”* fortæller Karin Bjerregaard Rasmussen

I indskolingen undervises fra kl. 8-14.. *“Mange forældre syntes, at det var forfærdeligt, at deres børn skulle gå i skole til kl. 14, men de blev alligevel glade for metoden,”* siger skoleleder Karin Bjerregaard Rasmussen.

Se [handleplan for indskolingen](#) her (link: [Nbil1.pdf](#)).

Fordi samarbejdet mellem pædagogerne og lærerne på Hobro Nordre Skole har været velfungerende gennem mange år, føles det ikke som en fælleskommunal ramme, der er lagt ned over samarbejdet, selv om Mariager Kommune har besluttet, at alle skoler skal køre en model, som ligner den, man i mange år har benyttet sig af på Hobro Nordre Skole, fortæller børnehaveklasseleder Hanne Mosbæk.

Lærere og pædagoger deler personalerum, og det samler de ansatte og skaber et bedre samarbejde, mener de adspurgte. *“Der er gensidig respekt og i det daglige føles ingen forskel,”* fortæller Karin Bjerregaard Rasmussen.

Se principperne for samarbejdet mellem pædagoger og lærere i indskolingen her (link: [Nbil2.pdf](#)).

Brobygning

Hobro Nordre skole har et fast samarbejde med fire børnehaver i området. Sammen holder man kvartalsmøder, hvor det bliver diskuteret, hvad skolen forventer, at børnene skal kunne ved skolestart. De skal eksempelvis kunne klippe med en saks og kaste med en bold, kunne farverne osv.

Børnehaverne forbereder børnene til skolen, og børnehaveklasselærerne og pædagogerne føler, at dette er en stor hjælp i forbindelse med selve skolestarten.

Børnehaverne og Hobro Nordre Skole har de samme mål og arbejder på samme måde for at forberede børnene til skolen. Man har ikke formuleret og nedskrevet retningslinjer for, hvad børnene skal være i stand til ved skolestart, men der bliver holdt fællesmøder mellem børnehaver og skole/SFO fire gange årligt, hvor forventningerne afstemmes. Og det lange samarbejde gør, at man er meget afstemt i forhold til, hvad man forventer af hinanden.

Forberedelse af skolestart

I januar inviteres forældre til informationsmøde på skolen umiddelbart forud for indskrivningen. På informationsmødet er især skolemodenhed på programmet.

Børnehavebørnene bliver forberedt på skolestarten ved at besøge skolen sammen pædagogerne inden skolestart. Børnene benytter desuden skolens gymnastiksal til rytmik og bevægelse hver uge, hvorved børnene bliver bekendte med skolen.

Der bliver desuden i juni forud for skolestart afholdt en 'goddag til skolen-aften', hvor børnene og deres forældre møder op og får informationer om skolen og skolestarten. Mens forældrene får informationer i skolens gymnastiksal, går børnene sammen med børnehaveklasselederne til deres klasser.

Spiregruppen

Det tætte samarbejde mellem børnehaverne og skolen har ført til, at der er blevet oprettet en såkaldt spiregruppe. Spiregruppen er en tidlig start i SFO, hvor børnehavebørn begynder i SFO 1. april og i gruppen bliver præsenteret for lettere skolearbejde 1-1,5 time om dagen. Omkring halvdelen af de børn, der begynder på Hobro Nordre Skole, har forinden været i spiregruppe.

Børnene til spiregruppen udvælges af børnehaverne. Oftest vælges de børn, der er ældst og mest skoleklare. I udvælgelsen lægges samtidig stor vægt på, hvem børnene kommer godt ud af det sammen med. I sammensætningen af den enkelte gruppe har børnehaverne det endelige ord.

Spirer eller ikke-spirer

Det er de fysiske rammer på skolen, der sætter grænsen for hvor mange børn, der kan starte i spiregruppe – ikke børnenes eller forældrenes interesse. Der er oftest flere forældre, som ønsker spiregruppe til deres børn, end der er pladser.

Dog mener både skoleleder, børnehaveklasseleder, klasselærer og pædagog fra Hobro Nordre Skole, at ikke alle børn har fordel af at starte i en spiregruppe forud for skolestart. *“Nogle børn har behov for at blive lidt ældre, inden de starter på skolearbejdet. Jeg er ikke tilhænger af, at børnene starter, før de er parate,”* udtaler skoleleder Karin Bjerregaard Rasmussen.

Spirer fra 1. april

Når spirerne begynder i SFO, ansættes to ekstra personaler (pædagogmedhjælpere) ud over de to faste pædagoger fra SFO/indskolingen, som i perioden april-juni flytter til spiregruppen.

Pædagog og souschef Helle Nørgaard Møller fortæller, at man i den samlede timeplan ved, at spiregrupperne bliver oprettet, hvorfor det er enkelt at indregne i årsnormerne for det faste personale. Der bliver desuden tildelt støttetimer til børn med særlige behov, og man får flere timer tildelt jo flere børn, der er i klasserne. *“Det fungerer rigtig godt for os, når bare vi ved, hvad vi har at gøre med af ressourcer,”* siger Helle Nørgaard Møller.

Der er enighed blandt de interviewede om, at man ved skolestart ikke kan mærke forskel på spirebørn og ikke-spirebørns faglige skolemodenhed. Men de børn, der har været i spiregrupper, er generelt mere trygge ved skolestarten, da de kender omgivelserne, de ældre børn og lærerne. Først i perioden holder spiregrupperne frikvarter forskudt for de øvrige børn på skolen, men ret hurtigt ønsker spirerne selv at holde frikvarter sammen med de ældre børn. Det betyder, at ved skolestarten er halvdelen af børnehaveklassebørnene allerede trygge og kender skolen og de ældre elever. Det hjælper de øvrige børn til at slappe mere af i situationer.

Hjemmebesøg

For at opretholde et godt skole/hjemssamarbejde tager klasselærerne i 1. klasse på hjemmebesøg hos samtlige familier. Der er stor enighed blandt skolens personale om, at hjemmebesøgene og overleveringerne af informationer om børnene både fra børnehave til skole/SFO og fra børnehaveklasse til 1. klasse er utrolig vigtige. *“Jo mere oplysning, jo hurtigere kan vi hjælpe barnet, og jo mere forældresamarbejde jo bedre. Så vi kan hjælpe til allerede inden, barnet starter,”* siger indskolingslærer Inger Norre.

Resultater

Ved skoleåret 2008/2009 har fem ud af 50 børn på Hobro Nordre Skole fået udskudt skolestarten, hvilket er en del lavere end landsgennemsnittet.

På Hobro Nordre Skole er der stor fokus på faglighed, og det gør sig også gældende i indskolingen pointerer skoleleder Karin Bjerregaard Rasmussen. Der er udført en læsetest, der viser, at børnene på Hobro Nordre Skole læser bedre end børnene i resten af kommunen. De lærere, der underviser i indskolingen, har arbejdet på skolen i mange år og har den rutine, der er brug for. Den erfaring er guld værd, både i indskolingssamarbejdet og i brobygningssamarbejdet med børnehaverne.

På den lange bane har Hobro Nordre Skole et dokumenteret lavere elevfravær end kommunens øvrige skoler, og i modsætning til kommunens øvrige skoler har man på Hobro Nordre Skole ingen elever, som pga. skoletræthed, mobning eller lignende dropper ud før skoleafslutning.

Overførselsværdi

De interviewede er enige om, at det gode samarbejde mellem pædagoger og lærere er helt afgørende for et godt brobygningssamarbejde og en god og tryk skolestart. Den vigtigste faktor er forberedelsen af børnene, der skal starte i skole.

Men også den lange skoledag tillægges stor betydning for den gode skolestart og tilvænningen til at gå i skole. *“Man skal fokusere på tid som en ressource. Jeg tror på, at det hjælper et barn at være lang tid i skole. Det giver tid til fordybelse og tid til at lære på andre og nye måder. Det har der været meget fokus på i indskolingen hos os,”* siger skolelederen.

Både skolelederen og de ansatte fremhæver, at struktur i samarbejdet er meget vigtigt for at få det til at fungere. Møder med børnehaverne og skole/SFO skal være fastlagt ved skoleårets begyndelse, da det ellers ikke til at finde tid til.

Det første møde har karakter af et forventningsmøde. Her bruger de et særligt skema, som de udfylder med forventninger omkring børnene, om forberedelse osv. *“Jo mere man kan få skrevet ned, jo bedre. Der skal afsættes møder til forventningsafklaringen,”* siger klasselærer Inge Norre.

Der er ligeledes enighed om, at møderne mellem børnehave og skole/SFO ikke må blive nedprioriteret, da det opretholder et fast samarbejde mellem parterne. Et ledelsessamarbejde er ligeledes vigtigt, da det giver fordelagtig og god sparring, men samarbejdet må nødvendigvis også forankres blandt de ansatte.

Samtidig lægger man på Hobro Nordre Skole vægt på en klar ansvarsfordeling mellem lærer og pædagoger i indskolingssamarbejdet. Pædagogerne er vant til at forberede sig på jobbet, mens lærerne forbereder sig hjemme. Sådanne små forskelle skal man være opmærksom på, for at det ikke skaber unødigt splid mellem grupperne.

Se Mariagerfjord Kommunes idekatalog om ansvar, roller og aktiviteter i brobygningssamarbejde (link: [Nbil4.pdf](#)).

Læs her interview med forældre til børn i Hobro Nordre skole om, hvordan de har oplevet skolestarten – (link: [Nfor1.pdf](#)) og (link: [Nfor2.pdf](#)).